

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

Pismo Ani

Lawrence Durrell

Britanski pisac Lawrence Durrell (1912-1990) je između 1949. i 1952. godine bio ataše za štampu u britanskom poslanstvu u Beogradu.

Anne Ridler

Britansko poslanstvo, Beograd [1949]

Draga Anne,

Kratko se javljam iz ovog nemirnog kraja da te upitam kako si i šta pišeš—uprkos tvom strpljivom petogodišnjem planu za materinstvo. Mi smo putovali dosta naporno cijelu prošlu sedmicu. Najnapornije putovanje bilo je do Sarajeva—prešli smo prašnjavu ravnice i, uz veliko tandrkanje, most u Zvorniku, te se popeli kamenitim merdevinama u Bosnu. Tebi bi se svidio taj gorski kraj—divne, glatke travnate padine i svuda uokolo planinski vrhunci što podrhtavaju od borova. Zrak hladan. Bosanski seljaci u šarolikim nošnjama—zamisli starinsku tirolsku nošnju prošaranu tu i tamo orijentalnim detaljima koji joj daju neku sirovu muškost. Cijeli dan se lomataš po velikoj alpskoj visoravni a predveče cesta počinje da pada, da oklijeva, da slijedi vodu kao lovački pas kroz duboki tjesnac. Nabujale vode jure, lete orlovi. Zaokreneš iza jedne stijene i—zamisli: turski grad, pravo iz 1795! Blaga biserna svjetla na munarama i kuće s drvenim rešetkama na prozorima izgrađene na strmim obroncima planina iznad rijeke što zvoni i zveckava kroz grad zajedno sa zvonckanjem uzengija, i prigušeno, tamno čavrljanje pokrivenih Turkinja. Sve kuće u turskoj četvrti imaju prozore s drvenim rešetkama iza kojih se kriju djevojke. Kafane su ograđene obojenim drvenim rešetkama. Starije kuće izgledaju kao kakvi lijepi kafezi za ptice obješeni po brdima. Cijeli grad odaje utisak, recimo, nekog Learovog crteža iz 19. vijeka. Džamije, munare, fesovi—sve to odražava sjaj Istoka, dok rijeka hladi zrak pljuskajući kroz grad, a most (sada zvani Narodni most) na kojem je ubijen onaj, Kakoseonozvaše, stoji graciozno ali prijeteće na istom mjestu već nekih osamdeset godina. Nakon ove grozno memljive prijestonice i njenih tupavih stanovnika, Sarajevo je bilo pravo uživanje. Osjećao sam se kao da sam ponovo u Janjini ili u nekom gradu u Epiru. To je dosad naše daleko nabolje putovanje (u posuđenom džipu) i bilo mi je žao sto sam se morao vratiti ovamo. Velika mađarska ravnica sa svojim ružnim selima pruža se beskonačno na sjever—kao u potpuni zaborav. Brda su na zapadu i jugu—i kako čovjek za njima čezne u Beogradu.

Kao što vjerovatno znaš, mi ovdje imamo divnu malu krizu čiji se kraj ne da sagledati.

Već neko vrijeme pokušavam Londonu staviti do znanja da je čitava stvar moje djelo. No nekako mislim da mi ne vjeruju. Zasad, međutim, niti jednog retka poezije ili proze—o, Gospode. Ovdje nisam u stanju raditi.

Topli pozdravi Vivian

Larry

Excerpted from Lawrence Durrell's Spirit of Place: Letters and Essays on Travel and reproduced with permission of Curtis Brown Group Ltd, London on behalf of the Estate of Lawrence Durrell Copyright © Lawrence Durrell 1960 - Translated by Omer Hadžiselimović © 2007 Omer Hadžiselimović

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.